

LUDWIK STARSKI

(wł. **Kaluszyner**, ur. 1 marca **1903** roku, Warszawa, zm. 29 lutego **1984** roku, Warszawa), pisarz, satyryk i scenarzysta filmowy, był autorem tekstów wielu popularnych piosenek.

Przed wojną był autorem scenariuszy do filmów: *Pieśniarz Warszawy* (1934), *Jadzia i Będzie lepiej* (1936), *Piętro wyżej* (1937), *Paweł i Gawel*, *Szczęśliwa trzynastka* i *Zapomniana melodia* (1938), *Ja tu rządzę, O czym się nie mówi* (1939).

Po wojnie napisał scenariusze do filmów: *W chłopskie ręce* (1946), *Zakazane piosenki* (reż. **Leonard Buczkowski**, opr. muz. **Roman Palester**, prem. 8 stycznia 1947 roku), *Skarb*, *Ulica graniczna* (1948), *Pierwszy start* (1950, honorowe wyróżnienie, festiwal filmowy Karlove Vary, 1951), *Przygoda na Mariensztacie*, reż. **Leonard Buczkowski**, prem. 25 stycznia 1954 roku), *Nikodem Dyżma* (wg **Tadeusza Dołęgi-Mostowicza**, piosenka *Rumba nocą*, muz. **Jerzy Harald**, 1956), *Klub kawalerów* (1962), *Mocne uderzenie* (1967), *Halo, Szpicbródka, czyli ostatni występ kasiarza* (1978).

Był kierownikiem zespołu filmowego *Iluzjon*.

Najbardziej znane piosenki okresu międzywojennego: *Ach, jak przyjemnie* i *Już nie zapomnisz mnie* z filmu *Zapomniana melodia* (wyk. **Aleksander Żabczyński**), *Moja królowa*, *Tylko z tobą i dla ciebie*, *Zimny drań* z filmu *Pieśniarz Warszawy* (współautor **Jerzy Nel**, wyk. **Eugeniusz Bodo**), *Ach śpij, kochanie* z filmu *Paweł i Gawel* (wyk. **Eugeniusz Bodo** i **Adolf Dymśa**), *Odpukaj pan*, *Zakochany złodziej* z filmu *Robert i Bertrand* (wyk. **Adam Aston**, wszystkie muz. **Henryk Wars**), *Młodym być* z filmu *Szczęśliwa trzynastka*, (muz. **Jerzy Petersburski**, współautor **Emanuel Schlechter**, wyk. **Lucyna Messal**), *W małym kinie* (muz. **Władysław Szpilman**) z rep. **Mieczysława Fogga**.

Najpopularniejsze piosenki okresu powojennego: *Cyraneczka*, *Jak przygoda to tylko w Warszawie* i *To idzie młodość* (z filmu *Przygoda na Mariensztacie*, wszystkie muz. **Tadeusz Sygietyński**, 1953), *Czy tak, czy nie* (muz. **Władysław Szpilman**, wyk. **Marta Mirska**), *Jak tu spać w majową noc* (muz. **Marek Sart**), *Karuzela* z filmu *Irena do domu* (muz. **Witold Krzemiński**, wyk. **Maria Koterbska**), *Straciłam swe serce* (muz. **Władysław Szpilman**, wyk. **Irena Santor**), tytułowa piosenka z filmu *Halo, Szpicbródka* (muz. **Adam Skorupka**), *Walczyk na cztery ręce* (muz. **H. Kaszycz**, III nagroda na I MFP, Sopot, 1961), *Warszawa ja i ty* (muz. **Jerzy Harald**).

Synem **Ludwika Starskiego** jest scenograf **Alan Starski** (ur. w 1943 roku, **Oskar** za scenografię do filmu *Lista Schindlera*, 1993, reż. **Steven Spielberg**, film *Pianista*, reż. **Roman Polański**, 2002).

Patronat

Muzeum polskiej piosenki
w Opolu

Spotkania z piosenką

opracowanie i prowadzenie:
Wojciech Dąbrowski

www.spotkaniazpiosenka.org

PIOSENKI LUDWIKA STARSKIEGO

1 marca 1903 – 29 lutego 1984

W MAŁYM KINIE

Muzyka: **Władysław Szpilman**, słowa: **Ludwik Starski**
tango z repertuaru **Mieczysława Fogga**

1.

Mieliśmy pójść do kina,
Wybacz, nie pójdę dziś,
W mroku zasiądę do pianina,
W przeszłość pobiegnie myśl.

Refren:

Małe kino,
Czy pamiętasz małe nieme kino?
Na ekranie **Rudolf Valentino**,
A w zacisnej łoży ty i ja.
Na ekranie
On ją kocha i umiera dla niej,
My wierzymy, bośmy zakochani,
Dla nas to jest prawda, a nie gra.

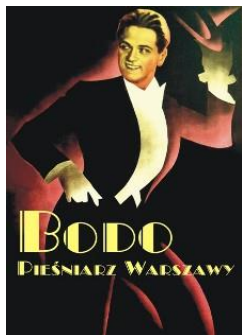
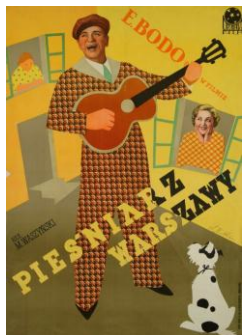
To jakby o nas był film,
Więc my wpatrzeni,
Ach, jak wzruszeni miłością swą.

W małym kinie
Nikt już nie gra dzisiaj na pianinie,
Nie ma już seansów w małym kinie,
W małym niemym kinie *Petit Trianon*

2.

Nic tak nie przypomina
Dawnych odległych dni,
Jak muzyczka z niemego kina,
Rzewna jak stary film.

Refren: Małe kino...

Eugeniusz Bodo (Bohdan Eugeniusz Junod)
29 grudnia 1899 – 7 października 1943

ZIMNY DRAŃ

Muzyka: **Henryk Wars**, słowa: **Jerzy Nel, Ludwik Starski**
*fokstrot z filmu **Pieśniarz Warszawy** (1934)*

1.

Posłuchajcie mej piosenki
I o litość błagam was,
Rzeczne tony, rzeczne dźwięki
Wzruszą marmur, beton, gład,
Czy do wyciągniętej ręki
Wpadnie grosz, czy złotych sto,
Mnie nie zależy, bądźmy szczerzy,
Grunt, by jakoś szło.

Refren:

Już taki jestem zimny drań
I dobrze mi z tym, bez dwóch zdań,
Bo w tym jest rzeczy sedno,
Że jest mi wszystko jedno,
Już taki jestem zimny drań.

2.

Moja niania nad kołyską
Tak śpiewała mi co dzień,
Że zdobędę w życiu wszystko
I usunę wszystkich w cień.

No i prawdy była blisko,
Ale w tym jest właśnie sęk,
Że chodzę sobie, nic nie robię
I to jest mój wdzięk.

Refren: Już taki jestem...

3.

Kto mi z państwa tu zazdrości
Mej rodzinki, wujków, cioć,
Powiem krótko i najprościej:
Gwiżdżę na nich do stu kroć!
Choć mnie brak ich uczuć złości,
Swoje zdanie o nich mam
I jeśli chcecie, to w komplecie
Wszystkich oddam wam...

Refren: Już taki jestem...

Po wojnie piosenkę *Zimny drań*
włączyli do swojego repertuaru
Mieczysław Fogg, Zbigniew Kurtycz
Bogdan Łazuka i Andrzej Zaucha

KARUZELA

Muzyka: **Witold Krzemiński**, słowa: **Ludwik Starski**
*walc z filmu **Irena do domu** (1953)*
piosenka z repertuaru **Marii Koterbskiej**

Taki tłum, jak tu, taki szum, jak tu,
To tradycja stara jak świat.
I o śmiech tu lżej, więc się śmieję i śmieję,
Młodszy jesteś tu o wiele lat.

Karuzela, karuzela
Na Bielanych co niedziela!
Beczka śmiechu i wesela,
A muzyczka, muzyczka nam gra.

Jak przyjemnie, gdy świat kręci się wkoło,
Świat cały, ty i ja.
Jak przyjemnie, że się jeszcze przed sobą
Tych niedziel tyle ma.

Karuzela, karuzela
Na Bielanych co niedziela!
Beczka śmiechu i wesela,
Karuzela, karuzela!
Na Bielanych co niedziela!
Karuzela, karuzela!

Jerzy Petersburski
20.04.1895 – 7.10.1979

MŁODYM BYĆ

Lucyna Messal
16.10.1886 – 10.12. 1953

Muzyka: **Jerzy Petersburski**, słowa: **Emanuel Schlechter, Ludwik Starski**
walc z filmu *Szczęśliwa trzynastka*, wyk. **Lucyna Messal (1937)**

1.

Dopókiśmy młodzi
I sercem i duszą,
Nie wiemy jak cenić ten skarb.
Dopiero gdy włosy się
Srebrem przyprószą
Widzimy, co skarb ten był wart.
Żałujemy tych dni,
A po nocach się śni
Jedna prawda, a prawda ta brzmi:

Refren:

Że srebro i złoto,
To nic, chodzi o to,
By młodym być, więcej nic.
Nie rozgłos, nie sława,
Nie stroje, zabawa,
Lecz młodym być, więcej nic!
A jeszcze do tego
Mieć kogoś bliskiego
I kochać go, więcej nic,
Najbiedniejszym być,
Najskromniejszym być,
Ale mieć przed sobą świat,
Zakochanym być i kochanym być
I mieć wciąż dwadzieścia lat.

2.

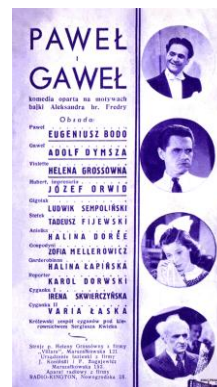
Choć młodość jest często
I smutna i trudna
To nic, nie narzekaj na los!
Po latach zrozumiesz,
Że młodość jest cudna
Pomimo swych zmartwień i trosk.
Więc korzystaj z tych lat,
Dzień i noc o tym myśl
I pamiętaj, pamiętaj od dziś:

Refren: Że srebro i złoto...

3.

Właściwie już cała
Piosenka skończona
Lecz jeszcze powtórzę ją raz.
Spytacie: **A po co?**,
Bo chcę, aby ona
Mieszkała i żyła wśród nas,
Żeby każdy ją znał
I powtarzał od dziś
I rozumiał zawartą w niej myśl:

Refren: Że srebro i złoto...

ACH, ŚPIJ, KOCHANIE

Muzyka: **Henryk Wars**, słowa: **Ludwik Starski (1938)**
piosenka z filmu *Paweł i Gawel*, wyk. **Eugeniusz Bodo, Adolf Dymśza**

W górze tyle gwiazd,
W dole tyle miast,
Gwiazdy miastom dają znać,
Że dzieci muszą spać.

Ach, śpij, kochanie,
Jeśli gwiazdki z nieba chcesz,
dostaniesz.
Czego pragniesz, daj mi znać,
Ja ci wszystko mogę dać,
Więc dlaczego nie chcesz spać?

Ach, śpij, bo nocą,
Kiedy gwiazdy się na niebie złącą,
Wszystkie dzieci, nawet złe,
Pogrążone są we śnie,
A ty jedna tylko nie.

A – a – a, a – a – a,
Były sobie kotki dwa,
A – a – a, kotki dwa,
Szarobure, szarobure obydwu.

Ach, śpij, bo właśnie
Księżyc ziewa i za chwilę zaśnie,
A gdy rano przyjdzie świt,
Księżycowi będzie wstyd,
Że on zasnął a nie ty.

A – a – a, a – a – a...

Włodzimierz Soltysik w zbiorze piosenek *Dobranoc. Najpiękniejsze kołysanki na głos solo z akompaniamentem* (Warszawa, 2002) podaje zakończenie refrenu:

Ach, śpij, bo właśnie
Księżyc ziewa, ale już nie zaśnie,
Będzie krążył teraz sam,
Tu posłucha, spojrzysz tam,
On to lubi, ja go znam.

Helena Grossówna (25 listopada 1904 – 29 czerwca 1994)

ACH, JAK PRZYJEMNIE

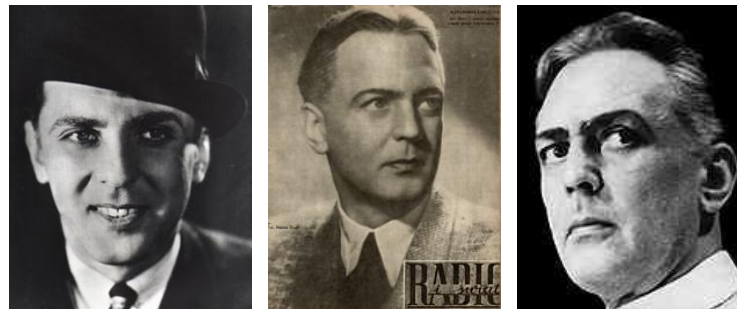
Muzyka: **Henryk Wars**, słowa: **Ludwik Starski**
piosenka z filmu *Zapomniana melodia* (1938)

Jak można się nudzić, jak można marudzić,
Że świat jest smutny, że jest źle, nie rozumiem, nie.
Jak można? Faktycznie, na świecie jest ślicznie,
Niech ten co gdera, przyjdzie tu, a ja powiem mu tak:

Ach, jak przyjemnie kołysać się wśród fal,
Gdy szumi, szumi woda i płynie sobie w dal.
Ach, jak przyjemnie radosny płynie śpiew,
Ze szumi, szumi woda i młoda szumi krew.

I tak uroczo, tak ochoczo serca biją w takt,
Gdy jest pogoda, szumi woda,
Tak nam mało brak do szczęścia...

Ach, jak przyjemnie...

Aleksander Żabczyński (24 lipca 1900 – 31 maja 1958)

JUŻ NIE ZAPOMNISZ MNIE

Muzyka: **Henryk Wars**, słowa: **Ludwik Starski**
piosenka z filmu *Zapomniana melodia* (1938)

Nocami w gwiazdy spoglądam
I myślę z lękiem,
Że jutro może odejdziesz,
Zapomnisz mnie,
Lecz wiem co zrobię,
Zaspiewam tobie piosenkę
I już mam spokój
I już nie lękam się.

Bo nie zapomnisz mnie,
Gdy moją piosenkę spamiętasz,
W piosence jest siła zaklęta
I czar i moc.

A choć zapomnisz mnie,
Piosenkę usłyszysz tę rzewną
I tęsknić już będziesz na pewno,
Co dzień, co noc.

Piosenka zapachnie jak bzy,
Piosenka wyciśnie ci lzy,
Wspomnienia, wspomnienia,
Silniejsze będą niż ty.

Już nie zapomnisz mnie,
Piosenka ci nie da zapomnieć
I tęsknić już będziesz ogromnie,
Co dzień, co noc,
Co dzień, co noc, co dzień.

Zapomniana melodia, 1938 r.